

OVERZICHT INKOOPBELEID ZORGVERZEKERAARS 2024

Ruim aandacht voor digitalisering en online farmacie

SAMENGEVAT

De afgelopen jaren schreven verzekeraars al steeds meer over digitalisering en online farmacie in hun inkoopbeleidsstukken. In hun nieuwe stukken voor 2024 is er ook ruime aandacht voor deze thema's. Daarbij valt een aantal zaken op.

Online farmacie voortgezet

Het komende jaar krijgt digitalisering meer aandacht dan online- of internet farmacie. Zowel Zilveren Kruis, VGZ als CZ continueren namelijk de samenwerking met de nu gecontracteerde internetapotheken, waarvan ze de groei verder zullen stimuleren. Een nieuw inkoop- of selectietraject valt voor 2024 niet te verwachten.

Vooraf digitalisering communicatie

Wel zetten verzekeraars volop in op het digitaliseren van zorgprocessen. Vooral in informatie en communicatie. Met een nieuwe invulling van keuzes voor de cliënt en zorgbegeleiding van de apotheek en manieren om die op elkaar af te stemmen. Een aantal verzekeraars stimuleert dergelijke ontwikkelingen ook, bijvoorbeeld door het bieden van een plustarief.

Scheiden van zorg en distributie

Tot slot zetten verzekeraars in op het scheiden van zorg en distributie, waarbij ze verwachten dat distributietaken in toenemende mate regionaal of centraal ingevuld gaan worden. Een aantal verzekeraars benoemt dat daarvoor een verandering van de bekostigingsstructuur nodig is.

Apotheken volgens verzekeraars

Opgeteld ontstaat er een duidelijk beeld van waar verzekeraars op sturen: apotheken concentreren zich meer op het verlenen van zorg en doen dat efficiënter via diverse digitale mogelijkheden. De distributie verdwijnt op langere termijn deels uit de lokale apotheek, enerzijds onder druk van de concurrentie van internetapotheken en anderzijds door de stimulans van verzekeraars.

Kansen vanuit de eigen kracht

De beleidsrichtingen van de verzekeraars laten wel de nodige ruimte voor uitwerking en invulling. Dat biedt volgens Nafinco kansen voor de apotheek om proactief vanuit de eigen kracht de eigen markt opnieuw uit te vinden. Dat heeft vooral kans van slagen in een samenwerking tussen collega-apothekers en vanuit een gezamenlijke visie op eigentijdse farmaceutische zorg.

Volgens vijf verzekeraars

Hieronder de belangrijkste punten op de gebieden online farmacie en digitalisering uit de inkoopbeleidsstukken van de vijf grootste verzekeraars.

Zilveren Kruis

- De distributie is efficiënt georganiseerd en sluit aan op de wensen van onze verzekerden.
- De terhandstelling van geneesmiddelen is, net als de zorgverlening, afgestemd op de zorgvraag en wensen van onze verzekerden. Zij hebben, voor zover de individuele (medische) situatie dat toelaat, inspraak in zowel de wijze als het tijdstip van afleveren van hun geneesmiddelen, alsook de termijn waarvoor die worden verstrekt.
- We belonen apothekers voor het bieden van extra zorg en service via ons kwaliteitsbeleid.
- Het kwaliteitsbeleid heeft, ondanks de meerjarige overeenkomsten, een looptijd van 1 jaar. Er komt een nieuwe kwaliteitsmodule Digitale medicatiebegeleiding. Daarmee kunt u met ingang van 2024 ook andere applicaties inzetten voor de digitale begeleiding van onze verzekerden. Natuurlijk horen de applicaties te voldoen aan de eisen in ons kwaliteitsbeleid.
- Met deze kwaliteitsmodule stimuleert Zilveren Kruis de inzet van applicaties voor digitale medicatiebegeleiding. Als aanvulling op het begeleidingsgesprek nieuw geneesmiddel kan de digitale medicatiebegeleiding bijdragen aan goed gebruik van geneesmiddelen.
- Om voor de opslag in aanmerking te komen zijn voorwaarden gesteld aan zowel de apotheek als de (aanbieder van de) applicatie die wordt ingezet voor de digitale medicatiebegeleiding.
- De Nationale Apotheek blijft in 2023 - 2024 onze voorkeursaanbieder.
- Zilveren Kruis ondersteunt het IZA en de beweging die daarbij in gang wordt gezet. In 2022 ondertekenden we het Integraal Zorgakkoord (IZA). Onderwerpen zoals regionale transformatie en digitalisering van de zorg zijn natuurlijk niet nieuw. Maar we gaan er flinke stappen op maken. En zo het IZA van het papier te laten komen.
- Samen met u versnellen we graag de ingeslagen weg naar digitale zorg.
- Dit doen we door de nodige randvoorwaarden in te vullen. We delen kennis, ervaringen, stimuleren opschaling van doelmatige innovaties, ontwikkelen waar nodig innovatieve bekostiging en verbinden partners. Zo realiseren we doorbraken in gebruik voor onze verzekerden, samenwerking tussen zorgverleners en schaalgrootte voor meer doelmatigheid. Zorgaanbieders geven invulling aan digitale zorg conform het IZA en de Gezamenlijke Ambities van zorgverzekeraars voor de zorg. Lees hier meer over digitale zorg.

VGZ

Van fysiek naar digitaal

Tijdens de coronacrisis bleek dat het digitaliseren van het contact met patiënten eenvoudiger is dan vooraf gedacht. Omdat er geen andere keuze was, werd het mogelijk. Een telefonisch of digitaal consult is inmiddels voor veel patiënten en zorgaanbieders een passend of zelfs beter alternatief.

Ook patiënten met een chronische aandoening kunnen in toenemende mate vertrouwen op digitale monitoring. Coöperatie VGZ zet samen met zorgaanbieders in op verdere digitalisering. Digitaal als het kan, fysiek als het moet. Het uniformeren en digitaliseren van zorgpaden en het uitwisselen van gegevens op basis van standaarden maakt de samenwerking tussen zorgaanbieders efficiënter en effectiever. Zorg wordt daarmee minder tijd- en locatieafhankelijk en geeft mogelijkheden

voor het omvormen van de fysieke zorginfrastructuur. Digitale oplossingen dragen bovendien bij aan duurzame zorg, doordat patiënten en zorgverleners minder reisbewegingen maken. Digitalisering is noodzakelijk om de toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg op duurzame wijze te waarborgen.

Internetapotheken krijgen apotheekprofiel

In 2024 krijgen internetapotheken een apotheekprofiel. Het apotheekprofiel is medebepalend voor de tarieven die we aanbieden bij de overeenkomst Farmaceutische zorg.

Internetapotheken (voorkeursaanbieders)

Onze verzekerden hebben positieve ervaringen opgedaan met farmaceutische zorg die plaats- en tijdonafhankelijk wordt aangeboden.

In 2022 hebben we in samenwerking met twee internetapotheken het farmaceutische zorgaanbod voor onze verzekerden uitgebreid met de online medicijnservice. In 2024 willen we samen met deze voorkeursaanbieders nieuwe online services ontwikkelen voor onze verzekerden.

De twee reeds gecontracteerde voorkeursaanbieders ontvangen per e-mail van ons een contractaanbod voor 2024. Dit contractaanbod is gebaseerd op het apotheekprofiel en is onderhandelbaar. De definitieve overeenkomst wordt in VECOZO afgesloten.

CZ

Een belangrijke ontwikkeling hierin is de transformatie van fysiek geleverde zorg naar het steeds meer aanbieden van gepersonaliseerde en gedigitaliseerde farmaceutische zorg. Hierbij zoeken we naar de balans tussen verantwoord en dichtbij, door de zorginkoop aan te laten sluiten bij de verschillende klantsegmenten en hun behoeften. We verwachten dat het zorglandschap steeds efficiënter ingericht gaat worden rondom de patiënt, door zorg en distributie van elkaar te scheiden en door de farmaceutische zorg verder te digitaliseren. Hierdoor krijgen apothekers(assistenten) meer tijd om het gebruik van geneesmiddelen te optimaliseren en om dit gebruik waar mogelijk te verminderen of te stoppen. In samenhang met deze transformatie verwachten wij dat het aantal fysieke apotheken in Nederland de komende jaren zal afnemen.

Het huidige businessmodel is nog grotendeels afhankelijk van de terhandstelling van geneesmiddelen. Dit model zal verder plaatsmaken voor maatwerk dat past bij de verschillende patiënten en bij hun wensen. In lijn met deze visie gaat CZ groep ook in 2024 door met de ontwikkeling van innovatieve vormen van prestatiebekostiging. Daardoor ontstaat ruimte voor meer waardegedreven zorg. Dit doen we in samenwerking met onze regionale en landelijke strategische partners.

We werken samen met de verschillende typen aanbieders binnen de extramurale farmaceutische zorgmarkt, waaronder de online apotheek, om farmaceutische zorg verantwoord en dichtbij te regelen. Door zorgaanbieders individueel of als keten te contracteren en goede afspraken te maken op landelijk en regionaal niveau, zorgen wij ervoor dat de markt zich de komende jaren op de volgende manier ontwikkelt:

- De individuele patiënt krijgt steeds meer de regie over zijn eigen recept en gezondheid, en wordt hierin maximaal gefaciliteerd.
- Waar mogelijk gaan we zorg en distributie steeds meer van elkaar scheiden. Distributie wordt meer (regionaal) gecentraliseerd. De farmaceutische zorg organiseren we verantwoord en dicht bij de verzekerde. We doen dat digitaal waar het kan en fysiek als dat nodig is.
- Farmaceutische zorg voegt waarde toe voor de patiënt, omdat die zorg is gericht op het gepast gebruik van geneesmiddelen en waar mogelijk op het afbouwen en stoppen van geneesmiddelengebruik.
- Schaalvergroting in de openbare apotheek heeft geleid tot centralisatie van de farmaceutische zorg daar waar dit logisch en gewenst is, bijvoorbeeld in gezondheidscentra dicht bij de huisarts.
- Online apotheken hebben een belangrijke plaats gekregen binnen de farmaceutische zorg. Zij zorgen voor een substantieel deel van de terhandstelling van de geneesmiddelen inclusief de begeleiding. De geneesmiddelen worden

direct aan huis geleverd. Daarnaast leveren online apotheken een belangrijke bijdrage aan het beschikbaar houden van de farmaceutische zorg en de distributie van geneesmiddelen in dunner bevolkte gebieden, waar geen fysieke vormen van farmaceutische zorg beschikbaar zijn.

- Direct-leveranciers en/of poliklinische apotheken specialiseren zich in de complexe geneesmiddelen, gecombineerd met thuistoediening en verpleegkundige ondersteuning van een volledig ziektebeeld. De farmaceutische therapie wordt steeds meer verplaatst van het ziekenhuis naar thuis, onder regie van het ziekenhuis.

Schaalvergroting en centralisatie

In 2024 zetten we meer in op de scheiding tussen farmaceutische zorg en distributie. We sturen op farmaceutische zorg daar waar deze logisch en gewenst is, en verantwoord en dichtbij voor onze verzekerden. Door de distributie en farmaceutische zorg meer te centraliseren, is schaalvergroting mogelijk. Daarmee kunnen we de kwaliteit van de zorg verhogen en de kosten beperken. Hierdoor kunnen we budget vrijmaken om farmaceutische zorg te contracteren, los van de terhandstelling.

Menzis

Digitale zorgtransformatie

We zijn voorstander van de landelijke uitgangspunten: zelf als het kan, thuis als het kan en digitaal als het kan. Digitalisering is een middel om zorgtransformatie te bewerkstelligen. Verdere digitalisering van de zorg is noodzakelijk om aan te sluiten bij wensen van de samenleving en om de stijgende vraag naar zorg het hoofd te bieden. Digitale zorg draagt bovendien bij aan een efficiëntere inzet van (schaarse) zorgprofessionals, om- dat het meer mogelijkheden biedt om thuis of in de nabije omgeving gediagnosticeerd, behandeld en gemonitord te worden. Binnen digitale zorgtransformatie kiezen we nadrukkelijk voor initiatieven, die impact hebben op het voorkomen van (duurdere) zorg en het vergroten van de zelfregie van onze klanten.

DSW

Digitalisering kan een belangrijke bijdrage leveren aan plaats- en tijdsafhankelijke zorg.

Het biedt daarmee een basis om langer thuis te blijven wonen, minder vaak naar het ziekenhuis te hoeven gaan of eigen regie te behouden voor cliënten en mantelzorgers. Tegelijkertijd kan digitalisering de effectiviteit van de zorg vergroten, bijdragen aan de betaalbaarheid, de kwaliteit op peil houden of verbeteren en de overspannen arbeidsmarkt in het zorgveld verlichten.

Via de contractering van digitale zorg stimuleren we de ontwikkeling van digitale oplossingen in zorgprocessen en de opschaling daarvan bij zorgaanbieders. We kijken naar de voorwaarden voor het voorkomen, verplaatsen en vernieuwen van zorg. Door inzet van passende digitale zorg, die bewezen effectief is óf waarvoor gedurende experimentfase bewijs verzameld wordt, transformeren we zorgpaden. Dit leidt tot beter passende zorg voor de patiënt en houdt deze zorg toegankelijk en betaalbaar.

Uitgangspunten bij de contractering:

- De zorg kan zowel digitaal als fysiek worden aangeboden, of in hybride vorm. Samen met de patiënt wordt gekeken naar een passende behandeling.
- De patiënt heeft altijd en overal toegang tot de juiste digitale patiënteninformatie volgens de landelijk vastgestelde standaarden en infrastructuren.
- De zorgpaden zijn compleet afgestemd op de combinatie van fysieke en digitale zorg, bijvoorbeeld digitale triage in de eerste lijn, en de inzet van digitalisering in het gehele zorgpad, ook bij samenwerken in een netwerk tussen zorgverleners en met de patiënt. Opschalen van deze nieuwe vorm van zorg betekent dat deze bestaande zorg vervangt, dus niet erbij komt. We stimuleren pilots op dit vlak in combinatie met het vorige punt.